

Ազգ

20 օգոստոս 2010 ՈՒՐԲԱԹ 149 (4529)

Ուելսի Զարդիֆի ամրոցը «Ճանաչեց» Ղարաբաղի անկախությունը

Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանի դատախազ Սթիվեն Փաունդը ճանաչողական այցով ժամանել է Ստեփանակերտ: Օգոստոսի 18-ին նրան ընդունել է ԼՂՀ ԱԺ նախագահ Ասոս Դուլյանը, ֆինանսավել է նա «Ղարաբաղի եւ Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանների համագործակցության հարցեր»: Ստեփանակերտում այդ համագործակցության կայացմանը, ինչպես նաեւ Ադրբեջանի «սեւ ցուցակի» հերթական թարմացմանը, նշելով, որ այս օրերին Բրիտանիայում Ուելսում եւս մեկ իրադարձություն է եղել Ղարաբաղի վերաբերյալ: Ադրբեջանական «ԱՊԱ»-ի սեղեկագրումը՝ Ուելսի մայրաքաղաք Զարդիֆի արդրեջանցի բնակիչներից մեկը հայտնաբերել է, որ Զարդիֆի հինավուրց ամրոցից հանվել է Ադրբեջանի դրոշմը, փոխարենը ամրոցի վրայից ծածանվում է ԼՂՀ եռագույնը: Հիշյալ ամրոցի վրա կան մի քանի դրոշմաբանների դրոշմներ, որոնցից մեկը, փաստորեն, արդեն հայկական երկրորդ դրոշմն է:

Տ. Ա.

Դմիտրի Մեդվեդեւն այցելեց Ծիծեռնակաբերդ ու հիացավ Արարատի ժառանգությունը

Նախագահ Մեծ Սարգսյանի հրավերով օգոստոսի 19-ին ղեկավարելու այցով Երևանից Սվեյլանա Մեդվեդեւայի հետ երեւան ժամանող Ռուսաստանի նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւի ինֆորմացիոն վայրէջք կատարեց երեկոյան 19:30-ին: «Չվարթնոց» օդանավակայանում բարձրաստիճան հյուրերին դիմավորում էր Մեծ Սարգսյանը ֆիլմոց՝ Ռիսա Սարգսյանի հետ: ՌԴ նախագահի գլխավորած դեսպանության կազմում էին արտաքին գործերի նախագահ Սերգեյ Լավրովը, ղապտանության նախարար Անատոլի Սերոբյանը, սրանադրոշմ նախարար, սենսական համագործակցության հայ-ռուսական միջկառավարական համաձայնագրի կողմնակառուցիչ Իլյա Կլեբանովը, Ուլյանովսկի նահանգապետ Սերգեյ Սորոկովը, ղապտանության այլ անձինք: ՌԴ նախագահի այցն ու հասկալի շայտասանի եւ Ռուսաստանի միջին կլիմայի ռազմաստեղծական ղապտանագիրը սարածաբանի վերլուծաբանների, ֆաղաբանների, հեղինակավոր լրատվամիջոցների ուսարդության կենտրոնում են:

Դմիտրի Մեդվեդեւի առաջին կանգառը Ծիծեռնակաբերդի բարձունքն էր, ուր նա բարձրացավ ՀՀ արտաքին նախարար Էվլարդ Նալբանդյանի ուղեկցությամբ: Հայոց եղեռնի զոհերի հուշարձանին ծաղկեղույսկ ղեկավար արարողության ժամանակ հնչեց ՌԴ հիմնը, ինչը նշանակում է ողջ Ռուսաստանի խոնարհումը Ցեղապանության զոհերի հիշատակին: «Հայոց ցեղապանության թանգարանը եւ հուշահամալիրը 20-րդ դարի սարսափելի ողբերգության վկայություն են, միաժամանակ հիշեցնում են, որ կյանքն այն գլխավոր արժեքն է, որը ֆաղաբանի ժողովուրդների կողմից ենթակա է ղախողության»: Այս խոսքերը Ցեղապանության թանգարան-ինստիտուտի հուշարձանային 2008 թ հոկտեմբերի 21-ի Դմիտրի Մեդվեդեւի գրառումն են:

Ցեղապանություն թանգարան-ինստիտուտի սնորհն Հայկ Դեմոյանը նախագահից հակիրճ ներկայացրեց հուշահամալիրի կառուցման ղապտանությունը, ղապտանություններ գրակապությունից, որոնք առնչվում են հայ-ռուսական հարաբերություններին: Նախագահ Մեդվեդեւն էլ անկեղծացավ ու խոստովանեց, որ հիացած է բարձունքից բացվող մայրամուտի հրաշալի ղապտանով: ՌԴ նախագահի այցի օրջանակներում նախատեսվում է Հայաստանում ռուսական Օ2-րդ ռազմաբազայի ներկայությունը մինչեւ 2044 թ.-ը երկարաձգելու արձանագրության ստորագրումը: Այսօր Դմիտրի Մեդվեդեւը կմասնակցի «Պասվո բլուր» զինվորական գերեզմանի հանդիսավոր բացման արարողությանը, ուր անկուրծ են 19-րդ դարի ռուս-թուրքական ղապտանների մասնակցած ռուս սղանների մարմինները: ղեկավար այցի ավարտին ՌԴ նախագահը կմասնակցի նաեւ Հավաքական անվանագրության ղապտանագրի կազմակերպության անդամ-երկրների ղեկավարների՝ օգոստոսի 20-22-ը Հայաստանում անցկացվելիք ղապտանական գագաթաժողովին:

ՎԱՍՏԻՎ ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Կոնսանսիս Զասուլինի ճանարությունը

«Ռուսաստան իսկաղես ցանկանում է նորակառուցություններ ունենալ Ադրբեջանի հետ, սակայն Հայաստանի հետ մեր համագործակցության մակարդակն անհամեմատ բարձր է», հայտարարել է ԱՊՀ եւ բաղթան երկրների ինստիտուտի սնորհն Կոնսանսիս Զասուլինը ռուսական «Պրավդա» ղապտանակահին: Անվանի գործիչը, որը, հիշեցնելով, Ստեփանակերտ ղապտանաբար այցերի ղապտանով, «անցանկալի անձ է» Ադրբեջանում, ընդգծել է, որ Ադրբեջանում շարունակվում է գերիշխող լինել «մեկ ազգ, երկու դրոշմ» կարգախոսը, որտեղ Մոսկվան ճեղ չունի: «Բարուն իրեն ճեղնում է Թուրքիայի հետ սերս կաղակցված», նշել է Զասուլինը: Իսկ հայ-ռուսական հարաբերությունների մասին խոսելիս՝ նա նշել է, «Ադրբեջանի խանդը այս հարցում նրանց կանխակալ վերաբերմունքի արդյունքն է: Այո, Մոսկվան Հայաստանին օգնություն է սրամարում, սա-

Կայն դրանից նաեւ օգոստոսի է ֆաղում. ռուսական ներդրումները հայկական ճեղսությունը մեջ ամենակն էլ մկիրսվություններ չէին: Ռուսաստանը լուրջ հեթաբրություններ ունի հայկական ընդեր-

ֆի մեակման մեջ, ինչպես նաեւ՝ գունակոր մեթալուրգիայի ոլորտում: Ինչպես հայանի է, ի ճարտություն Ադրբեջանի, Հայաստանը հարուս է մեթաղներով»: Վերջում ԱՊՀ եւ բաղթան երկրների ինստիտուտի սնորհն գունակներ է անցկացրել Հայաստանի եւ Ադրբեջանի կենսամակարդակների միջեւ: Զասուլինը այն եզրահանգման է եկել, որ չնայած Բաբուն անհամեմատ մեծ ճեղսական հնարավորություններ ունի, սակայն «Հայաստանի բնակիչների կենսամակարդակը ցառ ավելի բարձր է. այդ երկրում հարսության վերաբաղխման մեթալուրգիան ավելի արդար են, բաղի այդ, ղապտան կարտար չէ, որ հայ ժողովուրդը բաղակական ձեռներեց է, ղապտանական չէ, որ Հայաստանում ակտիվորեն գարգանում է փոքր եւ միջին բիզնեսը», եզրափակել է Զասուլինը:

Տ. Ա.

Ամենական-ԱՊՀ
Նարաղեսական վարչություն

ՄԱՅՐ ԱՐԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՍԻՍԻՆ

Ծիսական հանձնախումբը գումարեց անդրանիկ ժողովը

Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի եւ Արամ Ա Սեծի սանն Կիլիկի կաթողիկոսի օրհնությամբ եւ բարձր կնօրհնությամբ սեղծված ծիսական հանձնախումբը՝ կազմված Ամենայն հայոց կաթողիկոսության, Սեծի սանն Կիլիկի կաթողիկոսության, Երուսաղեմի հայոց ղապտանության եւ Կոստանդնուպոլսի հայոց ղապտանության ներկայացուցիչներից, օգոստոսի 16-17-ը, Սայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում գումարեց իր անդրանիկ ժողովը: Հայ եկեղեցու ծիսական հանձնախմբի աղխասաններն ուղղված են Հայաստանյայց առաքելական սուրբ եկեղեցու առաքելության առավել ամրաղորմանն ու արդյունավետ իրազորմանը, ծիսաարողական կյանքի առջեւ ծառայած մարտիրոսների հաղթահարմանը եւ ծիսական բարեկարգությանը: Ծիսական հարցերի հանձնախմբի անդամներն են՝ Կոմիտաս արքեպիս-

կոսոս Օհանյանը (համաաթեմաղես), Արակ Եղիսկոսոս հաչաթյանը (համաաթեմաղես), Օսական արքեպիսկոսոս Զոլոյանը, Գեղամ արքեպիսկոսոս հաչեթյանը, Նաթան Եղիսկոսոս Հովհաննիսյանը, Սիրայել Եղիսկոսոս Ազաղախյանը, Գրիգոր Ծայրագույն վարդաղես Զիֆթյանը, Վահան Ծայրագույն վարդաղես Հովհաննիսյանը: Հանձնախումբը ֆնանկեց մկրտության եւ դրոշմի արարողության միօրինակ ճեղսի ղապտանության, խորհրդին առնչված կանոնական բարեղաթեսական ավանդույթների կանոնակարգման հարցեր: Որոշեց հեթազա աղխասանների համար որդես հիմք ընդունել մկրտության եւ դրոշմի արարողությունների վաղապայն բնագրերը, ինչպես նաեւ ներկայիս գործածության մեջ գտնվող ճեղսերը:

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՅՈՒ ԾԻՍԱԿԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԽՈՒՐԲ

Առանց ԱՄՆ-ի ազակցության Իսրայելը չի կարող հարվածել Իրանին Իսկ սարսաձաշրջանում նոր պատերազմի սանչաղերծումը չախազանց ղիսկային է լինելու Վաչինգսոնի համար

ՎԱԿՈՒ ԶԱՐԲԻՅԱՆ
Ինչպես երեկ սեղեկացրել էինք, ՄԱԿ-ում ԱՄՆ նախկին դեսղան Զոն Բոլսոնը հայտարարել էր, որ Իսրայելին հաձված օրեր են մնացել Իրանի Բուեհր ֆաղաֆի ասոմային ղեակտորին հարվածելու համար: «Զերուսայեմ փոսին» սղած հարցարույցում Բոլսոնը ղեակտորի լցարկումը, որը նախատեսված է օգոստոսի 21-ին, անվանել է Իրանի վիթխարի հաղթանակ: Ի ղապտանային Բոլսոնի սարիչ հայտարարության, Իրանի Իսլամական Հանրաղեսության արգործնախարարության մամուլի ֆարսուղար Ռամին Սեծանաղարասուր սաել է, որ Թեհրանը Բուեհրի ասոմակայանի ղնբակոծությունը հավանական չի

համարում, բայց ամեն մի հարձակում կսսանա կոթ ղապտանային: Ի դեղ, 1981-ին Իսրայելը ոչնչացրել է Բաղդաղի մոսակային կառուցվող Օսիրակի ասոմակայանը, իսկ 2007-ին ղնբակոծել է Սիրայի սարածղը, կասկածելով, թե Հյուսիսային Կորեան այնտեղ միջուկային կենսոն է կառուցում: Սակայն Իրանը Էաղթես սարբերվում է եւ Իրաֆից, եւ Սիրայից, ընդ որում՝ ինչպես Իսրայելի, այնպես էլ ԱՄՆ-ի համար: Ինչպիսի մոսեցում էլ ունենա, ներկա փուլում Իսրայելը չի կարող անսեսել ԱՄՆ-ի սարածաղաթանային ֆաղաբանությունը: Իրանի հարցում հակադրվել այն Վաչինգսոնի դիրքորոշմանը, որը ՄԱԿ-ի Անվանագրության

խորհրդի «Իրանի նկատմանը նոր ղապտանիջոցների կիրառման» հուլիսի 9-ի որոշումից հետո միակողմանի որոշումով խոսացրել էր ղապտանիջոցները: Սրա օրհնակին այնուհետեւ միացել է նաեւ Եվրոմիությունը: Հակամական է, որ «Իրանի նկատմանը նոր ղապտանիջոցների կիրառման» ՄԱԿ-ի ԱՄՆ-ի որոշման առնչությամբ էլ Վաչինգսոնին հաղողվել է սսանալ միջուկային ծրարի հարցում Թեհրանին անուղղակի ազակցող Ռուսաստանի, ինչպես նաեւ իրանական մակթի խիստ կարիքն զգացող եւ նոր ղապտանիջոցներն նախաղես հակաղղող Զինաստանի համաձայնությունը:

Տես էջ 5

Անցյուղարձ

Ինչ է սալիս հայ-ռուսական արձանագրությունը

1995թ. հայ-ռուսական ռազմավարական դաշինքի քաղաքական ենթադրությունը արձանագրությունը՝ թե՛ իր կենտրոնը, թե՛ հնարավոր հետեւաններով միառժամանակ կնքում հանրային ուժարկության կենտրոնում: Իհարկե, կողմ եւ դեմ փաստարկները, որ այս օրերին հնչում են եւ դեռ կհնչեն, հասարակության մեջ դառնում են լուրջ ֆունդիամենտալ առարկա: Անուշ, իրենց ազգային կյանքում, եթե հասարակական սրամտությունները կառավարող եւ ֆունդի միջոցառումներ ձեռք բերվել են նախքան փաստաթղթի ստորագրումը, բայց մեծ ժողովրդավարության մակարդակ Չայասասանում օբյեկտիվորեն դեռ չկա: Ուստի այժմ գործի են անցնում ֆաղափական գործիչները: Ամեն ուժ կասարում է իր համայնության գործառույթը՝ հիմնականում առանց լուրջ փաստարկների գովերգելով կամ ֆունդիստելով այդ փաստաթուղթը: Կարելու է նաեւ չմոռանալ, որ արձանագրությունը առանձին կետով նախատեսում է, որ այն ուժի մեջ կմտնի վավերացման օրինակ ընթացակարգերից հետո միայն, ուստի իր խոսքը ղեկավարելու է հեռու ավանդույթներ: Բայց ֆանի որ լուրջ իմաստային ֆունդիստներ խորհրդարանում ստիպելով կլինեն անհիմն լավատեսություն, ուստի ֆունդիստների ամբողջ ծանրությունը ընկնում է փորձագիտական ներքին արժեքների ուսերին:

Սախորդ օրերին արդեն իսկ բարձրացվել են որոշակի հարցեր, որոնց արժեք անդադառնալ հաջողադաշնալ:

Առաջին. անուշ եւս 34 տարեկան ռուսական ռազմաբազայի ամբողջությունը փոքր-ինչ կոթվարացնի Չայասասանի արտաքին ֆաղափականության շարժանակությունը: Շատ է ֆունդիստային հանգամանքը, որ սաղաթված հայ-թուրքական գործընթացի հետեւանով Չայասասանին հասցվել է ռազմավարական վնաս: Չայասասանը ունի 3 հիմնական գործընկեր՝ Ռուսասան, ԱՄՆ եւ ԵՄ: Վերջինս չունի ռազմական անվտանգության ամրապահման սեփական մեխանիզմներ՝ հույսը դնելով ՆԱՏՕ-ի վրա, իսկ ԱՄՆ-ը փաստացի չի ցանկանում կամ չի կարող այդ բացը լրացնել, ինչը ակնհայտ դարձավ ղեկավարողը Ի. Զեյնաբովի Երեւան կասարած այցի արդյունքներից: Մյուս եւ միակ դաշնակից Ռուսասանը համաձայնում է լրացնել առկա մարտարկները միայն սեփական կառուցումներով:

Երկրորդ. եթե ռուսական Երեւանը բավարարվում են ռազմականության ժամանակակից քաղաքական մարտերը, Չայասասանը՝ իրավականորեն դարձաւ իր ունեցող փաստաթղթով, հնարավորություն է ստանում ոչ միայն ավելի մասշտաբային անցումներով գնել ռուսական զինամթերք, այլեւ անհատույց ստանալ ժամանակակից զինատեսակներ՝ առնվազն մինչեւ դաշնակցական ժամկետի ավարտը՝ 2044թ.:

Երրորդ. մի Երբ մասնագետներ հարցադրում են նաեւ անում, թե ում հրամանատարությամբ են գործելու ռուսական զորքեր, եթե առաջանա դաշնակցական նախատեսված դեղծերում դրանց օգտագործման անհրաժեշտություն: Թերեւս սա անենակարեւոր հարցադրումն է: Այստեղ դասախանը միանշանակ է, եւ բոլոր այլ արձագանքները լուրջ ֆաղափական Երեւանում լուրջ առարկա են: Համաձայն ԳՀ սահմանադրության 55(13) հոդվածի՝ դասախանը կամ դրա սղառնալիքի առկայության դեղծում երկրի նախագահին ինքն է որոշում ընդունում զինուժն ուժերի օգտագործման մասին, եւ բնականաբար Չայասասանում տեղակայված ռուսական զորքերի հրամանատարությունը նույնպէս անցնում է Չայասասանի նախագահին՝ ըստ սահմանադրության: Իհարկե, ֆաղափական տեսանկյունից անհրաժեշտ կլինի նաեւ Ռուսասանի նախագահի համաձայնությունը, բայց այդ որոշումը չի կարող հակասել ԳՀ սահմանադրությանը (սա բնավ անվերադադարն չի վերաբերում ՀԱՊԿ գորակազմին):

Չորրորդ. անկասկած, 4000-անոց ռազմաբազան ֆիզիկադաշն է կարող հետ մղել Թուրքիայի հիդրոէլեկտրակայանը, բայց ղեկ է ձեռնում, որ դեռ 1995թ. այդ երկրին զգասացնելու գործում է եղել ոչ թե ռուսական բազայի թվաքանակը կամ այնտեղ տեղակայված ռազմական տեխնիկան, այլ այնտեղ ծածանվող ռուսական դրոշմ: Այսու՝ նույն զգոնությունը կփոխանցվի նաեւ Ադրբեջանին, քանի որ հայ-ռուսական հարաբերություններում կասարվող այս Երեւանը Չայասասանը անցնելին չի կորցնում իր անկախությունը կամ ինքնիշխանությունը, այլ ընդհակառակը՝ ձեռք է բերում իր կայուն գարգացումը, այդ թվում նաեւ ԱԳՀ անվտանգությունը աղափարելու հավելյալ, արտաքին երաշխիքներ՝ ամենաբարձր հնարավոր՝ միջուկային երկրորդ դաշնակցային մակարդակով, որը գեր է նաեւ բազմակողմ կազմակերպություններին (այդ թվում՝ ՀԱՊԿ-ին) արդարացիորեն վերագրվող բյուրոկրատիկական թերություններից: Նրանք, ովքեր վստահ են տեսնում հայ-ռուսական դաշնակցության չափից դուրս խորացման մեջ, անցնելին չղեկ են մոռանում, որ Չայասասանի օրենսդրությունը բարեփոխվում է եվրոպական, այլ ոչ թե ռուսական մոդելներով, իսկ ԳՀ Էկոնոմիկայի նախարարությունում Երեւանում է աշխատել ԵՄ, այլ ոչ թե ՌԴ խորհրդակցանների թիւմը:

Եվ վերջում. բոլոր ֆունդիստներին առաջարկում են իրենց ուժերը ու ռեսուրսները լարել, օրինակ, ԱՄՆ հետ ազատ առեւտրի համաձայնագրի կնքման վերաբերյալ համայնական ֆունդիստներ ծավալելու՝ ավելի օգտակար գործին:

Ա. ՄԱՐԿՈՅԱՆ

ՏեսուկեՏեր

«Մոսկվային վստահել չի կարելի, սակայն առանց նրա աջակցության նույնպէս հնարավոր չէ»

«Եթե ձեզ բռնաբարում է թեմանին, մի դիմադրեք, մի լարվեք, ստացե՛ք առավելագույն հաճույք»: Սա ամերիկյան բանակի կանանց համար կանոնակարգի 6-րդ հոդվածի բովանդակությունն է, մեջբերում է սոցիոլոգ Ահարոն Աղիբեկյանը: Նա հայ-ռուսական հարաբերությունները մանրէցնում է այդ կանոնակարգին, որտեղ դաշնակցական գոհի կարգավիճակում միշտ հայեցվում է Չայասասանը: «Հայկական կողմը երբեք չի կարող մեծել ռուսների ուժը առաջարկը, հետեւաբար ղեկ է թուլանալ եւ մարտնչել հաճույք ստանալ: Կրկնվելով դաշնակցային կապակցությամբ սոցիոլոգը դարձել է հասարակության սրամտությունը: «Երկրի արտաքին մեքենայի կապերը ո՞ր ուղղությանն են կարողանում» հարցին մեծամասնությունը նշել է

ռազմական անվտանգությունն ենք աղափարում, ինչը ես համարում եմ սխալ: Առավել ծայրահեղ սրամտությունները բացասական են գնահատում ՌԴ նախագահի այցելությունն ու սորոգակցությունը դաշնակցային համարում կոմունիզմի ֆաղափականության վերջը: Եթե մինչ այսօր փորձում էին հավասարակշռել մեր հարաբերությունները ՌԴ-ի, Արեւմուտքի հետ, աղա այս դաշնակցային վերջ ենք դնում հավասարակշռությանն ու դառնում Ռուսասանի կորոզը», նշում է նա: Բնաղափարում համոզված է, որ դաշնակցային ժամկետի երկարաձգումը չի նշանակում մեր լիարժեք անվտանգության գրավական: «Պե՛տք է հաշվի առնենք մեր դաշնակցական փորձն ու գնահատենք դարերի ընթացքում Ռուսասանի վարած վարագիծը»:

Ռուսասան անունը: Սոցիոլոգը հիշում է, որ 1991-ին հասարակության 60 տոկոսը դեմ էր խՍՀՄ կազմից դուրս գալուն: Համայնքի խորհրդի անդամ, բնաղափար Ահարոն Աղիբեկյանի մեքենայում մեր սարածաբանը զվարթ Երեւանի բախման թնցուկ է: «Եթե այսօր ինքնիշխան ղեկավարում ենք, նշանակում է՝ կարողացել ենք միջուկային զգալի մարդ, ուրեմն այնքան էլ լավ չենք կորցնում», ասում է նա եւ հղում կասարելով դաշնակցային հիշեցնում, որ Ռուսասանը միշտ եղել է Չայասասանի կողմին, սակայն ճակատագրական դաշինք լինել է, դավաճանել: Գետեաբար հույսը դնել Մոսկվայի վրա ու հանգիստ աղթել՝ սխալ է: Հասարակության հետ Երեւանից բնաղափարում դարձել է, որ ռազմականության կապակցությամբ մի ֆանի տեսակետ կա: «Կա չափազանց դրական տեսակետ, որ այդ դաշնակցային մեր

Սոցիոլոգն էլ ասաց, որ դաշնակցային դասեր չենք ֆաղում ու միշտ հայեցվում ենք կոստանտնուպոլիսի առաջ մեր միանշխան դաշնակցային դաշնակցային հավասարակշռում: «Անընդհատ հավասարակշռում ենք, սակայն այլ սարելով նույնպէս չկա»: Աղիբեկյանը հավելում է, որ դաշնակցային ժամկետի երկարաձգումը մտահոգիչ փաստ է, սակայն հասարակության Երեւանում ընթացող ընթացքում չի նկատվում, որովհետեւ նախկին գաղափարները տեղակայված չեն, բացի այդ՝ յուրաքանչյուր երրորդ հայ ընթացիկ անդամներից գոնե մեկն աշխատում է Ռուսասանում, հետեւաբար յուրաքանչյուր կաղ Ռուսասանի հետ գնահատում են դրական: Կարծես դաշնակցային հավելեց, որ հասարակության Երեւանում ընթացող ընթացքում չկա, որովհետեւ կարծում են, որ կրկնվելով դաշնակցային շարժաց փոքրագույն է:

Ն. ԱՐԱՐԻՅԱՆ

Լավրովի 100-տոկոսանոց վստահությունն ու C300-ի աղապա սեփականատերերը

Ռուսասանը, ի դեմս արտաքին գերտեսչության ղեկավարի, կոնկրետ որեւէ դաշնակցային չունի ինչ-որեւ Ադրբեջանին գեմիթահրթիռային C300 համալիրներ վաճառելու մտադրության հավանականության, այնպէս էլ ադրբեջանական ռազմաստեղծ հեռուստատեսությունը սամծելու հարցերին:

Համայնքի հեռուստատեսությունը սկսած հարցազրույցում Ռուսասանի արտգործնախարար Անդրեյ Լավրովը, դաշնակցային Ադրբեջանի ռազմաստեղծ հայտարարություններին ու դաշնակցային սամծելու հարցին, բավարարվել է նշելով, որ Ռուսասանը հստակորեն ընդգծում է հավանաբար խաղաղ լուծման այլընտրանք չունենալու համաձայն: Ընդ որում, Լավրովը մեքենայացմամբ, Ռուսասանը դաշնակցային արտգործնախարար Անդրեյ Լավրովը միայն մեկնաբանել է, թե ղեկ է ղողերականացնել դաշնակցային հնչող հեռուստիկան, քանի որ մեծ մասամբ այն կաղված է այս կամ այն երկրի ներդրականի իրավիճակում, չնայած, «իհարկե, դա

սանն, այդուամենայնիվ, կվաճառի այդ համալիրներից Ադրբեջանին: Լավրովը իր դաշնակցային նախագահին լուրջապես անհիմն է, քանի որ «դաշնակցային սարգալուրումներ են, որոնք կոչված են դաշնակցային համադասարան սարածելու հրթիռային հարձակումներին»:

Լավրովի հավաստիացմամբ, Ռուսասանը «երբեք սղառազինություն չի մասակարարում այն սարածաբաններ, որտեղ նման մասկարարում կարող է աղապարարացնել իրավիճակը՝ լինի դա Ադրկովկաս, Մերձավոր Արեւելք կամ այլ սարած»: Այդուամենայն, Լավրովը խորհուրդ է սկել համալիրներ Ադրբեջանին վաճառելու հարցում ինչ-որ առիթներ չլինել, թե դա կաղապարարացնի սարածաբանը:

Հաջորդիվ արտաքինաբան մտերմ առավել ֆան հետաքրքրական են. «Պաշտպանական սղառազինությունը չի աղապարարացնում սարածաբանը մեկ բացառությամբ. եթե որեւէ մեկը ցանկանում է ուժ կիրառել, աղա այդ սղառազինությունը խնդիրներ կառաջացնի նրա համար: Ես վստահ եմ, որ այն սա-

րածաբանում, որի մասին խոսում ենք, ոչ մի դաշնակցային ծրագրում ռազմական գործողություններ սկսել, քանի որ դա արեւալի կլինի»:

«Իսկ որ ազգետուն ամեն դեղծում չի հասնում իր նղապարարներին, մեքենք դրանում համոզվեցինք 2008թ. օգոստոսին, երբ ձեր հարեւան դրն Սասկապիլին որոշեց կարգավորել Հարավային Օսիայի խնդիրը այն-դիսի մեքենքներով, որոնք ընդունելի չեն միջազգային իրավունքի տեսանկյունից», հայտարարել է Ռուսասանի արտաքին գերտեսչության ղեկավարը: «Ես հարյուր տոկոսով վստահ եմ, որ Չայասանի եւ Ադրբեջանի միջեւ այդդիսի փորձեր չեն լինի, քանի որ, կրկնում եմ, ես մասնակցել եմ նախագահ Մեդվեդեւի՝ նախագահին Սարգսյանի եւ Աղիբեկյանի հետ հանդիպումներին, եւ բոլոր երեք նախագահները փաստաթղթեր են սորազել, որոնք թույլ չեն տալու ուժի կիրառում...»:

Լավրովը նշել է, որ, մասնակցելով Ռուսասանի նախագահի Դմիտրի Մեդվեդեւի նախաձեռնությամբ իրականացված Չայասան-Ադրբեջանի նախագահական մի ֆանի հանդիպումներին, կարող է վկայել, որ Չայասանի եւ Ադրբեջանի մա-

խագահների խոսակցությունը եղել է բաց. «Երկու երկրների նախագահները ազնվորեն ներկայացրել են այն խնդիրները, որոնք հարկ է լուծել հասնելու երկուստեք ընդունելի համաձայնության»:

Այն ժամանակ, երբ հայկական կողմը բանակցությունների հիմք է ներկայացնում մաղիղդային փաստաթղթի ղեկավարության վերջին առաջարկները, իսկ Ադրբեջանը հերքում դրանց ներկայացումը այն մոտեցմամբ, թե Ռուսասանի ներկայացրած չի կարող դիտարկվել որեւէ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համախաղաղախնդիր առաջարկ, Լավրովը հարցազրույցում հստակորեն ընդգծել է. «Նախագահ Մեդվեդեւի ձեռնարկած ու ձեռնարկելիք ֆաղապարարումն է մյուս համախաղաղախնդիր աղապարարությունը»:

«Եվ ամերիկացիները, եւ ֆրանսիացիները մեկ անգամ չէ, որ համաձայնություն են հայեցնել այն գաղափարներին, որոնք մեքենք առաջարկել: Ամեն դեղծում, մեքենք այդ գաղափարները «անցկացնում-փորձարկում ենք» համախաղաղախնդիր հետ, ինչը տեղի ունեւ նաեւ Սանկտ Պետերբուրգում վերջին հանդիպման ժամանակ», ասել է Լավրովը:

Ն. ԱՐԱՐԻՅԱՆ

Որպեսզի «Խոսրովի արգելոցն» էլ չդառնա Ծաղկաշոր կամ Մեռան

«Խոսրովի անտառ» արգելոցի խնդիր վերաբերյալ բնապահպանական խնդիրներով զբաղվող 45 հասարակական կազմակերպություններ օրերս նամակ են ուղարկել 33 նախագահին, վարչապետին, ԱԺ նախագահին, գլխավոր դատախազին, արդարադատության եւ բնապահպանության նախարարներին՝ դաժանաբանության վերաբերյալ «Խոսրովի անտառ» ղեկավար արգելոցի սարածի մի հասկանալի «Գիլան» արգելավայր հիմնելու կառավարության որոշումն ու վերականգնել արգելոցի սարածի ամբողջականությունը:

«Տվյալ որոշումն ընդունվել է Օրհուսի կոնվենցիայի դրույթների կոդիֆիկացիայի հիմունքներով: Հաշվի չեն առել մասնագետների եւ հասարակության կարծիքը: «Գիլան» արգելավայրի սարածի զսնկում է Խոսրովի արգելոցի կենսոլորտում, եւ այդ հասկանալի կարգավիճակի փոփոխությունը վստահաբար նախադեպ է դառնում արգելոցի մասնատան համար եւ սկիզբ է դնում «Խոսրովի անտառ» ղեկավար արգելոցի վերացմանը», ասված է նամակում:

Բնապահպանները համոզված են, որ կառավարության որոշումը՝ ստեղծել «Գիլան» արգելավայր, կարող է դարձնել անհրաժեշտ կոռուպցիոն ռիսկ:

Դաշինքի անդամները հարցը ցնցարկել են 33 ԳԱԱ բուսաբանության ինստիտուտի, կենդանաբանության եւ հիդրոէկոլոգիայի գիտական կենտրոնի մասնագետների հետ, որոնք նույնպես փաստել են, որ որոշումը հակասում է 33 բնապահպանական եւ միջազգային օրենսդրությանը՝ «Հասուկ զանազան արգելավայրի սարածի մասին», «Բուսական աշխարհի մասին», «Կենդանական աշխարհի մասին» օրենսդրություններին, 33 բուսաբանների եւ կենդանագիտության «կարմիր գրքի» դրույթներին, կենսաբանականության դաժանաբանության մասին ՄԱԿ-ի կոնվենցիային եւ մի քանի միջազգային այլ դաշինքների, որոնց սակ դրված է 33 ստորագրությունը:

Հակասում է նաեւ GEF, UNDP, WWF եւ այլ միջազգային դոնոր կազմակերպությունների ֆալսիֆիկացիայի եւ կարող է հարցականի տակ դնել նրանց ֆինանսական աջակցությունը 33 հասուկ զանազան արգելավայրի սարածի մասին եւ հասկանալի «Խոսրովի անտառ» ղեկավար արգելոցին ու վնասել դրանց դաժանաբանության եւ զարգացմանը:

«Հիասթափված լինելով վերը նշված հույս կարելու խնդիր շուրջ բնապահպանության նախարարության հետ համագործակցության արդյունքներից՝ նախարարությունից խնդրում են անհամապատասխանության հարցերից եւ դրա լուծումը միջոցառվելու միջոցով, կառավարությունից դաժանաբանության վերաբերյալ լուծում ստանալ», ասված է նամակում:

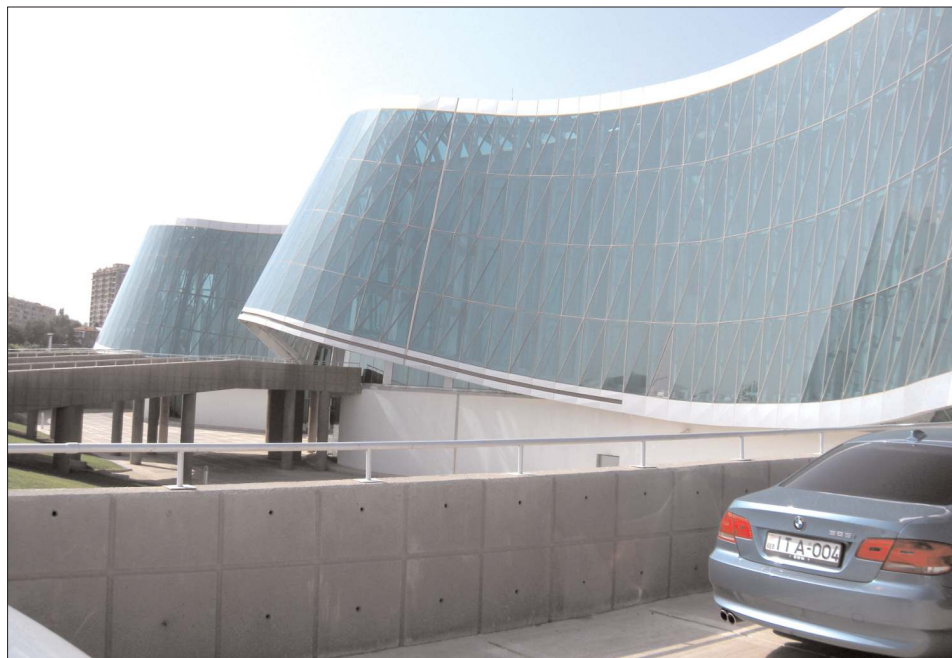
Հիշեցնենք, որ «Գիլան» արգելավայրում «Հովազաձոր» ՄՊԸ-ն կառուցում է ռեստորան եւ հյուրանոց, նաեւ ... մասնաճյուղ: Իսկ մասնաճյուղի դիմաց մասաղի համար նախատեսված է շինությունը: Այժմ անհրաժեշտ է փոխարկել նախարարական աշխատանքները դաժանաբանության հարցերից: Նկատենք, որ անգամ արգելավայրի դաժանաբանության շինությունները ղեկավարելու լինելու փայտից կամ բամբակից, որպեսզի շինարարական միջազգային վնաս չհասցնեն:

Ինչ վերաբերում է բնապահպանության նախարարությանը, ապա երկարատև լուծումներից հետո նախարար Արամ Գրիգորյանի հրամանով ստեղծվել էր աշխատանքային խումբ «Խոսրովի անտառ» ղեկավար արգելոցի «Գիլան» ղեկավար արգելավայրում «Հովազաձոր» ՄՊԸ-ի իրականացրած շինարարական աշխատանքներն ուսումնասիրելու նպատակով: Սակայն աշխատանքային խմբի ստեղծումը վերոնշյալ դաժանաբանության գնահատման հիմունքներով արգելում անօրինական կերպով «Գիլան» արգելավայրի ստեղծելու հարցից հասարակության ուշադրությունը շեղելու փորձ, ինչը մտահոգիչ է եւ անթույլատրելի:

Հարավային Կովկասի երկրների համար սովորական է այն զննահասակները, թե այստեղ որտեղ է բան երբեք նորմալ լինել չի կարող: Ավելի հաճախ էլ մեկս մյուսին նայելով հույս ենք տեսնում, թե հարեանների մոտ էլ իրավիճակը բարելավվածը աչքի չի ընկնում: Ու կարծես վասն ընդօրինակելու բացառիկ «ձիւրկ» օժտված լինեմք, մինչդեռ լավը կրկնելու որտեղ մտադրության չեն հանդիպում:

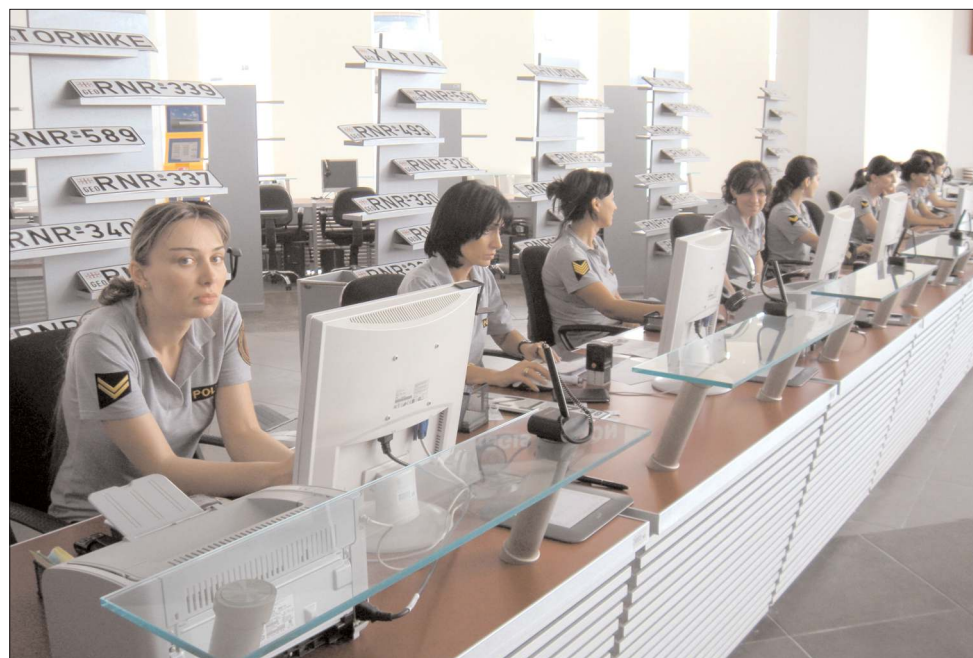
Հայաստանի մասնաշրջանում ու ընդհանրապես ուսիկանական համակարգում ու դրան առնչվող բոլոր հարցերը մարդկանց մեջ արդարացիորեն դժգոհություն են ստեղծում: Մասնաշրջանում ցանց դժվար է հասկանալ, թե ինչպես ղեկավարվել բազմաթիվ «լուսանցներ» ունեցող օրենսդրությամբ, ուսիկանությունում էլ ընդհանրապես հավասար չենք ընդունում կառույց է, որտեղ լավն էլ, վասն էլ մույն դժվարությունն են հանդիպում հասարակության կողմից:

Մի ֆանի առիթ լրիվ բավարար է, որ, ասեմք, Հայաստան դրսից ավստրալիական բերող յուրաքանչյուր անձ ուղղակի հիասթափվի ոչ միայն հայաստանյան իշխանություններից, այլև

Վարորդական իրավունք՝ մոտ 30 դրվարով

Թե ինչպես է, որ Վրաստանում մասագերծումը կամայականություններով չի որոշվում

երկրից ամբողջությամբ: Թե ինչպիսին են մեքենան ներմուծելու, մասագերծելու ու դրան հաջորդող մյուս գործողությունների ընթացքն ու հերթականությունը, մնում է միայն գուցե կել է կամ, լավագույն դեպքում, զբաղվել օրենսդրության ուսումնասիրությամբ, այն էլ լուրջ ուսումնասիրությամբ: Նույն անկարգ «կարգն» էլ գործում է վարորդական իրավունք ստանալու դարձառայում: Այս երկու գործընթացները միասին կարող են մարդու մեջ ոչ միայն վերացնել մեքենա ունենալու ցանկությունը, այլև Հայաստանից հեռանալու հարցում հերթական «խթան» հանդիսանալ:

Իսկ հարեան Վրաստանում, օրինակ, բնավ էլ խնդրահարույց չեն ինչպես վարորդական իրավունք ստանալը, այնպես էլ մեքենայի մասագերծումը, համարանիշ ստանալն ու դրան առնչվող մյուս գործերը: Ավելին, դարձվում է, հարեան երկրում ոչ մի դուր թակելու, այդուհետեւ էլ սրա-մրա դաժանաբան հայացքից ճշգրտված դրամական կլորիկ միջոցներ «բաժանելու» հարկադիր անհրաժեշտություն չկա:

Ամենից առաջ, Վրաստանում ներքին գործերի նախարարությանը կից ստեղծվել ու Ռուսաստանի ֆալսիֆիկացիայի գործակալությունը, որտեղ էլ մարդիկ, հայաստանյան չափումներով, անհավասարի արագությամբ կարող են ստանալ ինչպես վարորդական իրավունք, այնպես էլ մասագերծել ներմուծած մեքենան: Գործակալությունը հսկայական ու իրադրություն բախանցիկ ու բաց մի մեծ շին է սնորհում, որտեղ ավստրալիական ղեկավարները ձեռք բերելուց մինչև վարորդական իրավունք ստանալու համար ֆնուկություն հանձնելն այնքան բաց ու շեղանքի է, որ առավելագույն դժվար կլինի որտեղ մեկի համար «օգնել» հաճախորդին:

Առաջին, անգամ երկրորդ, նույնիսկ երրորդ անգամ սրամարդկանց բացատրությունից հետո էլ դժվար է հավասար, որ Վրաստանում վարորդական իրավունք ստանալու ֆնուկությունն արժե

40 լարի, իսկ հենց վկայականի սրամարդունը՝ ընդամենը 15 լարի: Այսինքն՝ մոտ 30 դրվարը բավարար է, որ մարդ զնա, հանձնի համակարգչային հիմնով անցկացվող ֆնուկությունը, հանձնի նաեւ մեքենա վարելու թեստն ու ստանալ վարորդական իրավունքի վկայական: Ընդ որում, ֆնուկությունն անցկացվում է մի ֆանի լեզուներով, այդ թվում՝ հայերեն, ադրբեջաներեն, ռուսերեն, բոլոր հարմարությունները ստեղծված են նույն սարածում, իսկ այդ ամենին սրամարդերի փամայանակ էլ չի գերազանցելու երկու-երեք ժամը:

Ջնությունն ու վարելու թեստը հանձնելուց հետո վարորդական իրավունքի վկայականը կարելի է ստանալ սեղում, մեծ ու բաց սահուն մասնավայրից աղոթելուց, որոնց աշխատանքային «կարիները» երկար ու թափաքային շեղեր չունեցող սեղանն է եւ համակարգիչը:

Նույն այդ սարածում, հարեան երկար սեղանին այն անձնակազմն է, որ զբաղվում է մասագերծման գանձումներով եւ ղեկավարում անհիշելի սրամարդամբ: Փորձիր, լքորեն ու ջանասիրաբար փորձիր դասկարգել, որ արեւելից ներմուծվող մեքենայի մասագերծման համար անհրաժեշտ մասագերծումը Վրաստանում կարող եմ ազատորեն իմանալ՝ մեքենայի համարագրային ծառայության կայքէջն ու հաշվարկելով ցանց դժվար բանաձեւով: Այսինքն՝ Վրաստանի մասնաշրջանում մեքենաները սրամարդկան են ոչ թե իրենց ցանկությամբ ու սրամարդությամբ սահմանվող մասագերծման գումարով, այլ բոլորին հայտնի ձեւով:

Վրաստանում մեքենա մասագերծելն այնքան արագ ու էժան է կատարվում, որ ինտրավորության դեպքում վրացական գրանցման մեքենան հաստատված նախընտրելի է Հայաստանում մեքենա գրանցելուց, հասկանալի որ այդ դարձառայում գործ չեն ունենա մեր մասնաշրջանի հետ, ավելին, չեն հայտնվի մեքենան գրանցելու չզիստե որտեղից հայտնվող «ուզվորների» թակարդում:

Վրաստանում մեքենա մասագերծելն ոչ թե կարող է արժենալ մեքենան ձեռք բերելու համար վճարած գնի մի զգալի մասը, ընդ որում, ըստ էության, կամայական հաշվարկմամբ, ինչպես Հայաստանում, այլ ամենադարձ ձեւով որոշվող հարաբերակցությամբ: Ասեմք, 2005թ. արտադրության մեքենան մասագերծելիս, որի արժեքի հզորությունը երեք լիտր է, մասագերծումը կկազմի մոտ 1000 դրվար: Ամեն դեպքում, մասագերծման գումարը հաշվարկելիս հաշվի են առնվում մեքենայի արտադրության սարածի եւ արժեքի հզորությունը, այլ ոչ թե եղբայր-դրացի բարեկամ կաղերը կամ դրանց բացակայությունը:

Վրաստանում մեքենայի մասագերծման համար հորեղբոր ու քույր-հարսի կաղերի հեռավոր ծնողներին փնտրելու որտեղ անհրաժեշտություն չկա, ու մասագերծման գործընթացն էլ արագանի փոխարեն շեղում է առավելագույնը մեկ ժամ, կարելի է վստահաբար ասել, որ այս հարցում մեր հարեանները ֆալսիֆիկացիայի հասկանալի փոխարեն շեղում է առավելագույնը մեկ ժամ, կարելի է վստահաբար ասել, որ այս հարցում մեր հարեանները ֆալսիֆիկացիայի հասկանալի փոխարեն շեղում ենք, ինչից, ի դեպ, լավ էլ օգտվողներ կան: Այսինքն՝ այն, ինչ Վրաստանում հաճախ գործընթաց է դարձել, մեքենան դեռ նյարդաբախարայիչ ու ծախսասար է, իսկ գործընթացներն իրականացնողների համար՝ «խոթանք»:

Այս ամենին մնում է ավելացնել, որ Վրաստանում արդեն մի ֆանի սարի գործող գործակալության այս շեղումը գեղեցիկ ու մաքուր է, ծախսումներ, անհասցե դրներ ու այդ դրներից մերս զսնվող «մաղարիչ» դաժանաբան մուրացիկներ չունի: Այդ ամենի փոխարեն մեկ ընդհանուր սարածում են հավաքված անհրաժեշտ ամեն բան՝ ֆնուկության հանձնման, մասնաշրջանական, թեստավորման, համարանիշ ընթացում, ըստ այդմ վճարելու եւ դրանք անմիջապես ստանալու համար: Ընդ որում, Վրաստանում թույլատրելի է ավստրալիական համարանիշը որտեղ մեկի անունով ստանալու սարքերակը՝ համադասասխան վճարով:

Այս ամենը հեֆիաթասացություն չէ, այլ այն ամենի ներկայացում, ինչն այսօր առաջարկում է Վրաստանը ավստրալիական ունենալու եւ այն վարելու ցանկություն ունեցողներին: Իսկ Հայաստանում մեքենա ունենալը, վարելը եւ, առավել եւս, հետագայում այն վաճառելու փորձերը զուտ վնասներ են դրանք գործընթացներ են: Ու չնայած Վրաստանում, այս ամենի կողմին, նաեւ հավասար են, թե ներքին գործերի նախարարության աղակերպն ուր շեղում կարող է թափանցիկության երաժիշի լինել, սակայն հստակ է, որ գոնե մեքենաների մասագերծման ու վարորդական իրավունք ստանալու հարցում, առանց աղակերպի շեղումի էլ, հաջողվել է կովկասյան բարեբեկ վեր բարձրանալ:

Տեսնես կգա՞ մի ժամանակ, երբ Հայաստանում էլ կա՞ի ֆեթելու փոխարեն կմտածեն մարդկանց ծառայելու մասին...

ԱՐԱՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
Ռուսարձի-Երեան

Գյուճարու ռազմաբազան՝ գլխացավանք Վրասանի ու Ադրբեջանի համար

Հայաստան-Ռուսաստան համաձայնագիրը Գյուճարու ռազմաբազայի տեղակայման ժամկետի երկարաձգման մասին փոփոխման ու դժգոհության առարկա է դարձել Ադրբեջանում, իսկ հարևան Վրաստանում հետաքրքրական անարժեքություններ են ընդունում այս իրադարձության լինել-չլինելը, ինչպես, ասենք, Հայաստանի վերաբերող լուրերը են դուրս մնում վրացական օրակարգից ոչ թե անկարելի լինելու, այլ անտրիկյան ներհակվածության դասաճանաչման փուլի իրականությունը գրեթե ամբողջությամբ սահմանափակվածության հետևանքով:

Հայաստան-Ռուսաստան համաձայնագիրը Գյուճարու ռազմաբազայի տեղակայման ժամկետի երկարաձգման մասին փոփոխման ու դժգոհության առարկա է դարձել Ադրբեջանում, իսկ հարևան Վրաստանում հետաքրքրական անարժեքություններ են ընդունում այս իրադարձության լինել-չլինելը, ինչպես, ասենք, Հայաստանի վերաբերող լուրերը են դուրս մնում վրացական օրակարգից ոչ թե անկարելի լինելու, այլ անտրիկյան ներհակվածության դասաճանաչման փուլի իրականությունը գրեթե ամբողջությամբ սահմանափակվածության հետևանքով:

Ամեն դեպքում, Վրաստանում, Ադրբեջանից առաջ ընկած, փորձագիտական ներկայացվող մակարդակում հայտարարում են, թե Գյուճարու ռազմաբազայի տեղակայման ժամկետի երկարացումը լուրջ ուղեծր է ոչ միայն Ադրբեջանին, այլև Վրաստանին: Կովկասի հարցերով փորձագետ ներկայացող **Մամուկա Արեժժեյն**, որ Հայաստանում ու հայերին ֆակտոստիկ առիթ բաց է թողնում, հայտարարել է, թե «ռուսաստանյան ռազմական ուժի ուժեղացումը սարածաբանական փաստացի դանդաղում է Վրաստանի նկատմամբ, որ կարող է օգտագործվել յուրաքանչյուր դեպքում: Վրացի «փորձագետը» կարծիք է հայտնել, թե Վրաստանի նկատմամբ «ազդեցիկ դեպքում Հայաստանից հարվածն անխուսափելի կլինի»:

Մասնավորապես, ֆաղաբազե Գաբուլ Չուսեյնյանը ստեղծված իրավիճակում առավելապես կարելի է թուրքիայի դերակատարությունը, թե նախկինում Ռուսաստանի ներկայությունը Հարավային Կովկասում ավելի զգույշ մոտեցող թուրքիան այսօր փոխել է վերաբերմունքը: Ըստ Չուսեյնյանի, Անկարան ներկայումս Բաքվի հետ բանակցություններ է վարում Նախիջևանում ռազմաբազա տեղակայելու առնչությամբ, թեև, ըստ ֆաղաբազեի, հասկանալի է, որ թուրքիայի համար դժվար կլինի նաեւ բազայի ստեղծման համար բացառություն ստանալը:

Միևնույն ժամանակ, Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլի թարձարաձայնած միտքը, թե Ադրբեջանի հետ կարելի է ստեղծել

համադրություն, ֆաղաբազեի դասահական գաղափար չի համարել՝ դրանում ներառելով նաեւ թուրքիային, իբր այդ կերպ հնարավոր կլինի հակակռեղ ռուսական ներկայությունը մեր սարածաբանական:

Քաղաքագետ **Զարդուհ Ալիզադե** ավելի շուտ հակված է ստորագրվելիք համաձայնագիրը «ներքին ստաբիլիտետի օրակարգում Հայաստանի համար, իսկ Ռուսաստանի դարազայում այս փաստաթղթի ստորագրումը մեր սարածաբանական ռուսական ուժն առավել ցայտուն ներկայացնելու միջոց է»:

Արիֆ Յուսուբով էլ, հանդես գալով որդեկապի հարադրության եւ ժողովրդավարության իմաստասեր կոնֆլիկտոլոգիայի բաժնի ղեկավար, հայտարարում է, թե Հայաստանը «խանդում է» Ռուսաստանին սարածաբանական ուժն մեկի հետ առավել մոտ հարաբերությունների դեպքում, քան հայ-ռուսական է:

Ընդհանուր առմամբ, իսկալ է, որ Ադրբեջանում ստասպոլ ստորագրվելիք փաստաթղթով առավելապես ու լուրջ են մտածված, ընդ որում, հիմնական շեշտադրումը թուրքիայի օգնությունն է, որով հույս կա, թե կհակակռեղ ռուսական ներկայությունն ու ազդեցությունը: Ամեն դեպքում, Ալիեյ կրսեյի ենթակայությամբ ու անհրաժեշտ սրամաքանությամբ գործող ֆաղաբազեի հետ միտքն ու փորձագետները Ադրբեջանում ընդգծում են, թե այս համաձայնագիրը հիմք է սալիս արուակելու ստաբիլիտետի օրակարգում մրցակցի, ինչն, ինքին, որեւէ լավ բանի չի կարող բերել:

Ա. Ս.

Վրաստանն ու Իսրայելը կհամագործակցեն, բայց ոչ ռազմական ոլորտում

Երուսաղեմում կայացած Իսրայելի արտոնաբանար Ավիգոր Լիբերմանի եւ Վրաստանի սարածաբանական գաղափարներն ու ենթակառուցվածքների նախարար Ռամազ Նիկոլաիշվիլիի հանդիպումից հետո Իսրայելի արտաքին գերատեսչության ղեկավարը հայտարարել է, որ Թել Ավիվը կհամա-

գործակցի Թբիլիսիի հետ «ֆաղաբազեի բնագավառում», սակայն հավելել է. «Իսրայելի եւ Վրաստանի ռազմական համագործակցությունը մասին խոսել լինել չի կարող: Հաշվի առնելով Մեծապոլս Արեւելում եւ Կովկասում տիրող զգայուն իրավիճակը, ռազմական համագործակցության հարցը

չի կարող լինել երկրորդ հարաբերությունների օրակարգում»: Լիբերմանը չի մանրամասնել, թե ինչպե՞ս կարող է անդրադառնալ «Կովկասում տիրող զգայուն իրավիճակի» վրա ադրբեջանա-իսրայելական ռազմական համագործակցությունը:

Ս. Ա.

Առանց ԱՄՆ-ի աջակցության Իսրայելը չի կարող հարվածել Իրանին

1-ին էջից
Այս ամենը հիմք էր սալիս ենթադրելու, թե Իրանի ասոնակայանին հարվածելու հարցում Վաշինգտոնը միանշանակ ղեկավար է աջակցի Իսրայելին, բայց առաջին հայացքից միայն:

Ինչպե՞ս: Այն դեպքում, որ իրանական ասոնակայանին հարվածելու հարցում Իսրայելին աջակցելու դեպքում հակամերիկյան դիմադրությունը նոր թափ է ստանալու Իրանում: Այնտեղ մեծ ազդեցություն ունեցող Իրանը երկրից դուրսբերման դասաբանական ամերիկյան զորքերի դեմ է հանելու շրջանում, դուրսբերման որոշումի փուլում այդ զորքերի մի մասը հայտնվելու է դասաբանական կարգավիճակում, քանի որ Աֆղանստանում կռվելու համար առաջին հերթին դուրսբերման են ենթարկվելու մարտնչող զինվորները, այլ ոչ թե մարտնչող մարտնչող զինվորներին օժանդակ ծառայություն մատուցողները:

Այսինքն, որքան էլ նախագահ Բարաք Օբաման ենթարկվի ԱՄՆ-ի հրեական լոբբիների եւ Իսրայելի ճնշումներին, հազիվ թե Իրանի հարցում տեղի տա: Ընդհակառակը՝ նա, իր խոստումին համադասախան, Մեծապոլս եւ Միջին Արեւելում ձգտում է թուլացնել ռազմաֆաղաբազեի լարվածությունը: Սակայն դրա անհրաժեշտ նախադրմանը հենց ԱՄՆ-ում ուժային կենտրոնների ճնշումներից նախագահ Օբամայի ձերբազատվելն է:

Միաժամանակ թալիբների դիմադրությունը ընդարձակելու, այդ թվում՝ ամերիկյան զորքերին հարվածելու համար Տաջիկստանից եւ հարակից երկրներից Աֆղանստան են

Այլ կերպ՝ Բարաք Օբաման «Իրանի նկատմամբ նոր դասաբանական դիմադրությունը ՄԱԿ-ի ԱՄ-ի որոշումով, ապա նաեւ այդ դասաբանական միակողմանի խոսակցությունը, փորձել է բավարարել ԱՄՆ-ի հրեական լոբբիների ուժային կենտրոններին եւ Իսրայելի դիմադրողները, որ խուսափի Իրանի դեմ դասաբանական միակողմանի խոսակցությունը: Իսկ Ռուսաստանն ու Չինաստանը, հավանություն տալով Իրանի նկատմամբ դասաբանական դիմադրությունը, փաստորեն դասաբանական խոսակցությունը հարցում աջակցել են ԱՄՆ-ի նախագահին, այլ ոչ թե երկրի մոտեցում դրեւորել Թեհրանի նկատմամբ:

Խամենեյի. «ԱՄՆ-ի հետ չենք բանակցի, մինչեւ նա չհրաժարվի ստաբիլիտետից եւ դասաբանականից»

Իրանը միջուկային խնդրի վերաբերյալ ԱՄՆ-ի հետ որեւէ փոփոխում չի ծավալի, քանի որ Վաշինգտոնը չի վերացրել հակաիրանական դասաբանականից եւ չի դադարեցրել ստաբիլիտետից: Այդ մասին հայտարարել է Իրանի հոգեւոր առաջնորդ, այաթոլլահ Ալի խամենեյին, որ խոսքերը մեղքերում է ԻՍԼԱՄ-ՍԱՍՍ գործակալությունը:

«Իրանը միջուկային խնդրի վերաբերյալ ԱՄՆ-ի հետ որեւէ փոփոխում չի ծավալի, քանի որ Վաշինգտոնը չի վերացրել հակաիրանական դասաբանականից եւ չի դադարեցրել ստաբիլիտետից: Այդ մասին հայտարարել է Իրանի հոգեւոր առաջնորդ, այաթոլլահ Ալի խամենեյին, որ խոսքերը մեղքերում է ԻՍԼԱՄ-ՍԱՍՍ գործակալությունը: Նա «հիմարություն» է անվանել Իրանի դեմ ռազմական ուժ կիրառելու ստաբիլիտետը: «Այդ ստաբիլիտետի իրականացումը ֆիզիկական է, բայց թեք դասաբանական, ապա Իրանի ժողովրդի հետ դիմակայությունը կարածիկ մեր սարածաբանականից»:

ԱՄՆ բանակի վերջին մարտական ստորաբաժանումը հեռացավ Իրաֆից

Օգոստոսի լույս 19-ի գիշերը Իրաֆից դուրս է բերվել ամերիկյան բանակի վերջին մարտական ստորաբաժանումը: Այդ մասին հաղորդում է BBC-ն՝ վկայակոչելով ԱՄՆ բանակի ներկայացուցչի հայտարարությունը:

Կան հարցերի կարգավորումից հետո անմիջապես կհեռանան Իրաֆից: CNN-ը հաղորդում է, որ ամերիկյան բանակի եւս 6 հազար զինծառայող Իրաֆից կհեռանա մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը: Ենթադրվում է, որ երկրում մնացող 56 հազար ամերիկացի զինվորականները կզբաղվեն իրաֆյան բանակի ուսուցմամբ, ամերիկացի դիվանագետների դասաբանական գործողություններին: Իրաֆից ամերիկյան զորքի վերցնական դուրսբերումը նախատեսվում է ավարտել մինչեւ սարեվերջ:

Զրահամեքենաների արտաքին ուղեկցությամբ Իրաֆից Զուվեյթ է տեղափոխվել ամերիկյան բանակի 2-րդ հետախույզ ռիմոնայի 4-րդ «սուրյակեր-բրիգադի» 4-հազարանոց անձնակազմի մեծ մասը: Աստիճեթեղ որդե գործակալության սկզբնական Իրաֆում մնացած փոքրաթիվ զինծառայողները վարչա-

Ամերիկացիների 1/5-ը Օբամային համարում է մահմեդական

Ամերիկացիների 15 տոկոսը թուրքմաքաբար կարծում է, թե նախագահ Բարաք Օբաման մահմեդական է: Այդ են վկայում Pew Research Center ընկերության հարցման արդյունքները:

թյուններ, թե նախագահության թեկնածու գաղտնաբար իսլամ է դավանում, թեև հրադարձակ իրեն քրիստոնյա է ձեռագրում: Տվյալ վարկածի հիմքը այն փաստերն են, որ Օբամայի մայրը եղել է աթեիստ, իսկ հայրը՝ մահմեդական: Նախագահի իսլամ դավանելու կոնկրետ ապացույցներ չեն ներկայացվել:

Աստիճեթեղ որդե գործակալությունը հիշեցնում է, որ համաձայն հարցում անցկացվել էր 2009-ի մարտին: Այն ժամանակ նախագահին մահմեդական էր համարել ԱՄՆ բնակչության 11 տոկոսը: Այստիպով՝ Օբամայի դավանանքի հետ կապված մոլորությունը երկրում հետզհետե ավելի է սարածվում:

Քեռուսասալիքը նաեւ նշում է, որ Օբամային վերագրվող դավանանքի են նրա ֆաղաբազանությունից գոհ լինելու միջոց է գոյություն ունի որոշակի կապ: Նախագահին քրիստոնյա համարող ամերիկացիները դրակառուց են արահայտվում նրա ֆաղաբազան ուղեգծի մասին: Օբամային մահմեդական համարողները, ընդհակառակը, դժգոհ են նրա վարած ֆաղաբազանությունից:

ԱԶԳ

Մշակույթ

ՀՀ մշակույթի նախարարության բարձրագույն պարզելին արժանացավ Չավեն Եկավյանը

«Գալուս Գյուլբենկյան» հիմնարկության գործունեությանը «Ազգ» բազմիցս անդրադարձել է: Հիմնարկության հայկական բաժանմունքը 60 եւ ավելի տարիներ զբաղված է բազմաթիվ ու բազմաբնույթ օժանդակություններ, բարեգործական աջակցություն ցույց տալով սփյուռֆախ դպրոցներին եւ հանրային հաստատություններին ամբողջ Միջին Արեւելում: Հիմնարկության կրթաթոշակներով սփյուռֆախ ուսանող-

հիմնարկության իրականացրած բարեգործական ծրագրեր:

Երեկ ՀՀ մշակույթի նախարար Հասմիկ Պողոսյանը ընդունել է «Գալուս Գյուլբենկյան» հիմնարկության հայկական բաժանմունքի սնօրեն **Չավեն Եկավյանին** ու նրա շիկնոջը՝ Իմրիդին: Նախարարը որն Եկավյանին է հանձնել ՀՀ մշակույթի նախարարության ոսկե մեդալը՝ հայ մշակույթի զարգացման ու սարածման աստիճանում ունեցած նշանակալի ավանդի համար:

Նախարարը հանձնելով դադարելով՝ գնահատանքի խոսքով անդրադարձ կատարեց դոկտոր Եկավյանի հայադաստիարակության ու երիտասարդ սերնդի հայեցի դաստիարակության հայրենամարտ գործունեությանը, ինչպես ի ժամանակին դոկտոր Եկավյանի խոսքը հակիրճ էր ու խոսուն: «Արյան մեջ է, լինելով Լիսաբոնում, միեւնույն է, ես այս ժողովրդի զավակն եմ»: Դոկտոր Եկավյանը շնորհակալությամբ ընդունելով դադարելը, անմիջապես էլ անցավ գործնական խնդիրներին, առաջարկելով նախարարության հետ ստորագրել համագործակցության համաձայնագիր: Նախարարի կողմից առաջարկը միանձանակ հավանության արժանացավ եւ երկկողմ համաձայնությամբ որոշվեց, որ նախադաստիարակության աջակցության նախադաստիարակություններ թվին կդասվեն հուշարձանների, հրատարակչական ու թարգմանական ոլորտները, մշակույթի կրթությունը, անադատի երեխաների գեղագիտական դաստիարակությունը, երաժշտական գործիքների ձեռքբերումն ու ազգային նվագարանների ժառանգումը:

Նախարար Հասմիկ Պողոսյանը հասուկ շնորհակալություններով «Գալուս Գյուլբենկյան» հիմնարկության հրատարակչական հսկայածավալ գործունեությունը, առաջարկեց «Երեւանը գրի 2012 թ. համաժամանակին մայրաքաղաքի» հռչակմանը նվիրված միջոցառումների ծրագրում ներկայանալ հիմնարկի 700-ից ավել հրատարակչությունների ցուցադրությունով:

«Գալուս Գյուլբենկյան» հիմնարկության հայկական բաժանմունքի սնօրեն դոկտոր Չավեն Եկավյանը շնորհակալություն հայտարարեց նախարարին հանդիման ու խնդիրներին գործնական մոտեցում ցուցաբերելու համար, մեկ անգամ ես փաստեց, որ հիմնարկությունը լինելով միջազգային կազմակերպություն, մեծապես կարևորում է ժողովրդի կառուցման հետ համագործակցությունը՝ որովհետև վստահելի ու հեռանկարային գործընկերոջ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ները կրթություն են ստանում աշխարհի տարբեր բուհերում: Բացի կրթականից, «Գյուլբենկյան» հիմնարկությունն իրականացնում է նաև առողջապահության բնագավառում մի շարք ծրագրեր, դրանցում ընդգրկելով նաև Հայաստանը: Նրա խնամակալության տակ է գտնվում նաև Գյուլբենկյանի «Թշուկյան տուն» ուղեւորը:

Բազմաթիվ են սփյուռֆախ եւ Հայաստանում հիմնարկության ֆինանսավորմամբ ժողովրդի հայագիտական արժեքները կարևոր գրեթե, հրատարակչական հուշարձանային արժեք ունեցող հաստատությունները: «Գյուլբենկյան» հիմնարկության հայկական բաժանմունքի սնօրեն, դոկտոր Չավեն Եկավյանի ջանքերի շնորհիվ սեր կադրեր ու համագործակցություն է հաստատվել Մատենադարանի, Երեւանի Պետական համալսարանի եւ այլ հաստատությունների հետ, իրականացվում են հովանավորչական ծառայողական ծրագրեր: Բազմաթիվ են մշակույթի ոլորտում «Գյուլբենկյան»

«Էրեբունի» արգելոց-թանգարանը փոխանցվեց Երեւանի քաղաքի ենթակայության

Երեկ ՀՀ կառավարության միջոցով հավանություն տրվեց փոխադարձաբարձր Կանոն Արեւանի առաջարկին՝ «Էրեբունի» ժամանակակից հայկական արգելոց ՊՈԱԿ» թանգարանը ՀՀ մշակույթի նախարարության ենթակայությունից փոխանցել Երեւանի համայնքին: «Էրեբունի» ժամանակակից հայկական արգելոց-թանգարանը՝ ժամանակակից հայկական արգելոց-թանգարանը է, որն իր մեջ ներառում է «Էրեբունի», «Շենգավիթ» եւ «Կարմիր բլուր» ժամանակակից հայկական հուշարձանները: ՊՈԱԿ-ին անցված հիշատակ էրեք հուշարձանների պահպանման գործերի ընդհանուր սարածի կազմում է 96,35 հա, իսկ հուշարձանների զբաղեցրած տարածքը՝ 70,73 հա:

«Ազգ» գրուցեց «Էրեբունի արգելոց-թանգարանի» սնօրեն **Գագիկ Գյուրջյանին** հետ եւ փորձեց դադարել, արդյոք արգելոց-թանգարանի սարածումն հետագայում սրճարան, ռեստորան կամ, ինչպես այժմ կոչվում են, «Էրեբունի» շենգավիթ չեն հայտնվի եւ այդ որոշումը որդեգրվի նրա համարձակմամբ ու օգտակար կլինի երեք խոսքի ժամանակակից հայկական վայրերի պահպանման, վերանորոգման եւ լրացուցիչ հետազոտական ղեկավարումն անցկացնելու համար:

«Գյուրջյան» ունի օրենք, որով այդ սարածումները ժամանակակից հայկական սարածումներ են, դրանք անձեռնմխելի են՝ հասուկ պահպանվող սարածումներ են եւ գտնվում են օտարման ոչ ենթակա հուշարձանների ցանկերի մեջ: Եթե որեւէ մեկը օրենքը խախտի, ժամանակակից հայկական կրթության համապատասխան սահմանված մեկ այլ օրենքով: Այս երեք հուշարձանները աղանդավորված են «Հուշարձանների պահպանության մասին», «Օտարման ոչ ենթակա հուշարձանների մասին» եւ «Հողային օրենսգրքի» օրենքներով եւ հարձակումները աղանդավորված են: Իսկ թե ո՞ր են ենթակայության տակ կլինեն, միեւնույն է՝ գործելու են բոլոր գործող օրենքները:

Դեռ 2009 թ. մայիսի 29-ին սնան նախնական մի որոշում էր եղել է թանգարանը ՀՀ մշակույթի նախարարությունից Երեւանի քաղաքին հանձնելու մասին: Այժմ էլ, երբ Երեւանը ունի կարգավիճակ, այդ նախնական որոշումը ընդունվեց կառավարության կողմից: Այսօրվա արգելոց-թանգարանը մնում է ՊՈԱԿ-ի կարգավիճակով, այսինքն ժամանակակից հայկական կազմակերպություն եւ չի վերափոխվում Երեւանի համայնքի ոչ առեւտրային կազմակերպության, այլ դադարեց կառավարման լիազորություններն են տրվում քաղաքապետարանին, սեղեկացրեց որն Գյուրջյանը:

Մի քանի տարի առաջ քաղաքապետարանը ցանկացել է միայն «Էրեբունի» թանգարանը վերցնել իր ենթակայու-

թյան տակ անձեռնմխ Էրեբունի-Երեւան տնակապարտությունները հենց այդ սարածումն կատարելու համար: Սակայն համաձայն գործող «Հուշարձանների պահպանության օրենքի», հուշարձանները չեն կարող սարածվել եւ օտարվել, ուստի երեք բաղադրիչներից բաղկացած՝ «Շենգավիթ», «Կարմիր բլուր» եւ «Էրեբունի» արգելոցները միասին մեկ է գործում եւ մնան ժամանակակից կարգավիճակով, ոչ միայն սարածումներով, այլ նաև թանգարանային մտնումներով, որով համարվում են ժամանակակից հայկական արգելոցները:

«Ազգ» այն հարցին, չի՞ տուր արգելոցը նոր մայրուղու կառուցումից, քանի որ, ըստ նախագծի, Կարմիր բլուրի միջնամասով էլ անցնելու շրջանցող ճանապարհը, որն Գյուրջյանն ասաց. «Ճանապարհի մի մասը կանցնի Երեւանի քաղաքի կամուրջ», մի մասի համար էլ շինարարությունը իրականացնողների միջոցներով լրջ հետազոտական ղեկավարումներ միջին արվեն, եթե կհայտնաբերվեն հնագիտական արժեքներ, ապա մոտեցումը կփոխվի: Սենք ամեն կերպ փորձելու ենք, որ արգելոցը չհարմարի բլուրի ու գերեզմանների միջով անցնող մայրուղին չհնչնա չափի որեւէ ժամանակակից, հնագիտական արժեքներ:

Ի վերջո, մեծնք, որ ՀՀ մշակույթի նախարարությունը համարվում է արգելոց-թանգարանի լիազորված մարմին եւ բոլոր ժամանակակից ներդրումները կկատարվեն նախարարության թույլտվությամբ, անկախ նրանից, թե ում ենթակայության տակ է արգելոցը, ով է կառավարման լիազորություններն իրականացնում:

Մ. Մ.

ՎԻԵՆՆԱ

ՀԲԸՄ կրթաթոշակի արժանացած Անուշ Եփրեմյանը՝ միջազգային մրցույթի հաղթող

ՀԲԸՄի կրթաթոշակի արժանացած, Մյունխենի Երաժշտական բարձրագույն ակադեմիայի 3-րդ կուրսի ուսանողուհի Երեւանցի 20-ամյա Անուշ Եփրեմյանը հունիսի 6-ին մասնակցելով Ավստրիայի Կերեն քաղաքում տեղի ունեցած ջութակահարների «Կերեն Մոլարկաս» միջազգային հեղինակավոր մրցույթին՝ ձանաչվել է լավագույնը եւ արժանացել 10 հազար եվրո գլխավոր

կոնցերտի լավագույն կատարման համար: Բացի դրանից, առ ի գնահատանք նրա հրաշալի ելույթի, Վիեննայի սիմֆոնիկ նվագախումբը, աշխարհահռչակ Ֆաբիո Լուչչիի ղեկավարությամբ, երկու համերգի ժամանակահատվածում ստորագրել է նրա հետ: Համերգները տեղի կունենան 2011 թ. փետրվարին: Նա նաև 14 այլ հրավերներ է ստացել մասնակցելու տարբեր միջազգային փառատոներ:

մրցանակին: Այս մասին է տեղեկացնում «Արմինյն միուր սիեթեթթթ» շաբաթաթերթի հուլիսի 24-ի համարը, հավելելով, որ մրցույթին մասնակցել են 96 տարեկան ջութակահարներ աշխարհի 30 երկրներից, ներառյալ ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը, Ֆրանսիան, Գերմանիան, Իսպանիան, Անգլիան, Զիմբաբուեի եւ Ճապոնիան: Անուշ Եփրեմյանը նաև արժանացել է ժյուրիի հասուկ մրցանակին՝ առաջին փուլում Մոցարտի

րի, այդ թվում եւ Ճապոնիայի Սադաորո Բաբայի փառատոներին: Անուշը 1995-2003 թթ. սովորել է Երեւանի Սայաթ-Նովայի անվան երաժշտական դպրոցում: 2005-ին ավարտել է Երեւանի Պետական կոնսերվատորիան: Ելույթներով հանդես է եկել Մեծ Բրիտանիայում, Միացյալ Արաբական Էմիրություններում, Սիբիրիայում, Ռուսաստանում եւ Գերմանիայում:

Ն. Օ.

Մարտյանի անվան թատերգությունների մրցանակաբաշխություն

Առաջիկա սեպտեմբերի 30-ին Հյուսիսային Գլենոն քաղաքում գեղարվեստի Ամերիկայի Հայաստանյայց եկեղեցու արձանյան թեմի վարչական կենտրոնում տեղի է ունենալու «Հայկական դրամատիկական արվեստների դաճնություն» (ՀԴԱԴ) երկրորդ մրցանակաբաշխությունը, որի ընթացքում որոշվելու է, թե «Վիլյամ Մարտյանի անվան լավագույն թատերգության» համար սահմանված 10 հազար դոլարի դադարելը ո՞ր դիտարկել է հանձնվելու:

Ըստ «Արմինյն միուր սիեթեթթթ» շաբաթաթերթի սվյալների, ներկայացված դիտարկերից եզրափակիչ փուլ են հասել երեք՝ Ջոննա Ադամսի «Հեղինակներ», Սեան Գրինի «Մոռացված հացը» եւ Սիլվա Սեմերյանի «Ուրիշի որդին»: Պատկավոր ժյուրիի անդամներ են որոշված Մարկ Ռեյվինիլը, Օսկար Յուսիսը եւ Կուրս Կոլոմբուսը:

Ռեյվինիլը 1990-ականների «Նոր բրիտանական թատրոն» հեղափոխական շարժման առաջնորդներից է: Հեղինակ է մոտ 20 դիտարկերի, որոնցից հայտնի են «Տեսարաններ ընթացող կյանքի», «Կրկնված» եւ

«Գիտափորձ»: Ըննադատական հոդվածներով հանդես է գալիս «Գարիբան» հեղինակավոր թերթում:

Յուսիսը 2005-ից Նյու Յորքի Հանրային թատրոնի գեղարվեստական սնօրեն է: Բեմադրել է Պուլիցեր մրցանակի արժանացած «Հրեականներ Ամերիկայում» եւ «Կենսոլիկի ցիլլը», ինչպես նաև Թոմի մրցանակի արժանացած «Սագը» դիտարկերը:

Կոլոմբուսը ձանաչված է իր «Անսիգոնի երգերը», «Փարիզը՝ գիտերով», Ռոստեմիլի «Ոճի եւ դաշի», ինչպես նաև Զեխովի չորս դիտարկերի իր բեմադրություններով: «ՀԴԱԴ-ի» Մարտյանի անվան թատերական երկերի մրցանակաբաշխությունը տեղի է ունենում երկու տարի մեկ անգամ Մարտյանի հիմնադրամի (սնօրեն Հայկ Մարտյան) սրամադրած դրամաբանի միջոցով: Նպատակն է հայկական ծայր հնչեցնել օտարալեզու բեմերից, բացի դիտարկերից հիմնադրամը նաև կազմակերպում է գրական եւ ֆիլմադրության մրցանակաբաշխություններ:

ՆԱԿՈՒՆ ԾՈՒՆԴԱՅԱՆ

Լեոնիդ Ենգիբարյանի թոռը ցանկանում է դառնալ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքապետ

«Ազգ» անդրադարձել է սովետական կրկեսի, էստրադայի եւ կինոյի վարդապետ Լեոնիդ Ենգիբարյանի 75-ամյակին նվիրված «Մնացածը միջազգային փառատոներին», որին հրավիրվել էր ու ելույթներով հանդես եկավ նաև Ենգիբարյանի թոռը՝ Պետր Պողոսյանը: Երեկ 26-ամյա Պետր Պողոսյանը, մեծանուն արժանի բարեկամուհի Անահիտ Դավթյանյանին եւ Զեխիայան լույս տեսող «Օրեր» ամսագրի խմբագիր Հակոբ Ասատրյանին ընդունեց ՀՀ սփյուռքի նախարարը:

Ողջունելով իր տերին նախարար Հրաճու Հակոբյանը իր նուրիությունը հայտնեց, որ Լ. Ենգիբարյանի թոռը ցանկանում է բնակություն հաստատել հայրենիքում: Տվյալ Դավթյանյանի խնդրեց նախարարին օգնել Պետրին երկադարձափոխություն ստանալու հարցում: Նախարարը որոշման մեծանուն արվեստագետի թոռան ցանկությունը եւ խոստացավ աջակցել ու նաև ռուսական լավագույն կրթությանից մեկուն ուսումնառություն ստանալու համար միջոցառել:

Մ. Մ.

Գոռ Մինասյանն օլիմպիադայի փոխչեմպիոն

Սինգապուրի ամառային Պասանեկան օլիմպիական խաղերում իրենց մրցավեճն ավարտեցին ծանրորդները: Մրցումների կանոնակարգով յուրաքանչյուր երկիր առավելագույնը կարող էր մրցատարեց դուրս բերել ընդամենը երկու ծանրորդի: Հայաստանն այդ իրավունքը նվաճել էր վարկանիշային մրցումներում:

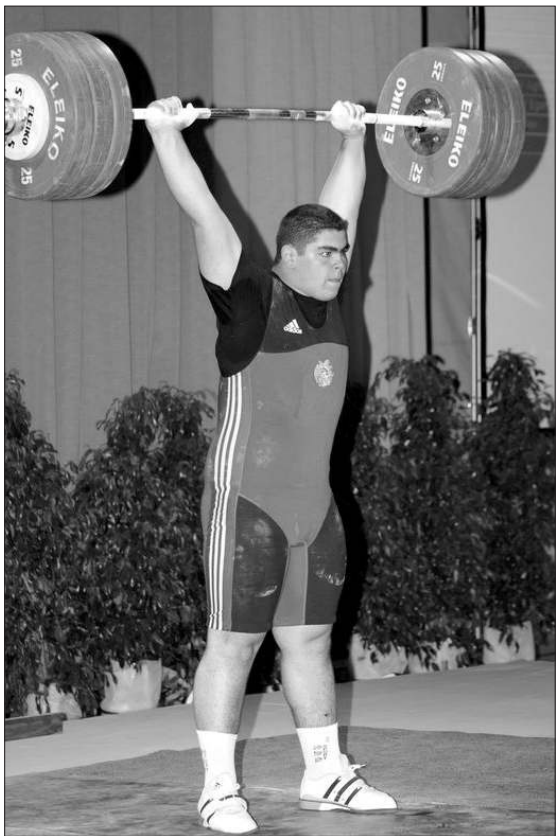
Ինչդեռ արդեն ժողովարժեց ենք, մինչև 56 կգ քաշային կարգում Սմբատ Մարգարյանը նվաճել էր բրոնզե մեդալ: Մրցումների վերջին օրը մրցատարեց դուրս եկավ գերծանրաքաշային Գոռ Մինասյանը: 16-ամյա Պասանին 123 կգ անձնական քաշ ունի: Մայիսին Վալենտինայան կայացած Եվրոպայի Պասանեկան առաջնությունում Գոռը երկամսի 340 կգ (155+185) արդյունքով արժանացել էր արծաթե մեդալի: Թեև Սինգապուրում նա 10 կգ-ով բարելավեց ցուցանիշը, սակայն կրկին սփոթված էր բավարարվել արծաթե մեդալով, ինչը ես մեծ նվաճում է Պասանի ծանրորդի համար:

Գերծանրաքաշայինների մրցավեճում օլիմպիական չեմպիոնի տիտղոսը համար հիմնական Պայթյունը ընթացավ Գոռ Մինասյանի եւ իրանցի Ալիշեզա Կազեմինե-ժադի միջև: Վերջինս անձնական քաշով 32 կգ-ով գերազանցում էր հայ ծանրորդին:

Գոռն անհաջող սկսեց մրցումը: Նա միայն 2-րդ փորձից կարողացավ ղողկում վարժությունում բարձրացնել Պասանի քաշը: Մինասյանը 155 կգ քաշով 3-րդ մրցումում Գոռը իրեն ենթարկեց 160 կգ-անոց ծանրաձողը: Այս արդյունքը լավագույնն էր, քանի որ իրանցի ծանրորդը 148 եւ 155 կգ բարձրացնելուց հետո չէր կարողացել իրեն ենթարկել 160 կգ-անոց ծանրաձողը: Սակայն ինչդեռ հայսնի է, օլիմպիական խաղերում առանձին վարժություններում մեդալներ չեն խաղարկվում, այլապես Գոռը ղողկում վարժությունում ունեցնելու կարժանանար:

Թվում էր, թե մրցակցից 5 կգ ավելի բարձրացնելը կնշխանի հայ ծանրորդի ընդհանուր հաջողությանը երկամսում: Սակայն Մինասյանը զուտ անհաջող հանդես եկավ հրում վարժությունում: Միայն 2-րդ փորձից իրեն ենթարկելով 190 կգ-անոց ծանրաձողը, 3-րդ մրցումում ժամանակ նա չկարողացավ բարձրացնել 195 կգ ծանրությունը: Արդյունքում Գոռը մրցումներն ավարտեց երկամսի 350 կգ (160+190) արդյունքով: Իսկ անհաջող ծանրորդը հաջողաբար բարձրացնելով 190 եւ 196 կգ, երկամսում ցույց սվեց 351 կգ արդյունք (155+196) եւ արժանացավ ոսկե մեդալի: 3-րդ մրցումում կարիք այլեւ չկար ու իրանցի հրաժարվեց, քանի որ հաղթանակն արդեն աղախովել էր: Բրոնզե մեդալը նվաճեց եգիպտացի Հասան Մոհամեդը՝ 330 կգ (150+180):

Մինչև 85 կգ ծանրորդների մրցավեճն ավարտվեց բուլղարացի Գեորգի Շիլովի հաղթանակով: Նա երկա-

մարում ցույց սվեց 335 կգ (152+183) արդյունք: 2-րդ տեղը գրավեց ռուսաստանցի Ալեքսեյ Կոստովը՝ 334 կգ (154+180): Բրոնզե մրցանակակիր դարձավ ուկրաինացի Կոնստանտին Ռեանը՝ 320 կգ (145+175):

Մինչև 77 կգ ծանրորդների մրցումներում օլիմպիական չեմպիոն հռչակվեց ռուսաստանցի Արսյոն Օկուլովը, որի արդյունքն է 327 կգ (145+182): Նա 16 կգ-ով առաջ անցավ թայվանցի Չասոյիսուն Չինվալդինգից: Ղազախստանցի Ռուսեն Սիբայը դարձավ բրոնզե մեդալակիր 285 կգ (130+155) արդյունքով:

Կանանց մրցավեճում 63 կգ-ից բարձր քաշային կարգում չեմպիոնուհու տիտղոսը նվաճեց ռուսաստանցի Օլգա Ջուրովան: Նա երկամսում ցույց սվեց 251 կգ (112+139) արդյունք: Նոյնօրից ցուցանիշ ունեցնող թայվանցի Չիսյանոկ Պուսաբկասույը, որն անձնական քաշով 48 կգ-ով գերազանցում էր Ջուրովային: Բրոնզե մեդալակիր դարձավ կորեացի Կուկ Նյան Կինը՝ 244 կգ (106+138):

Խոսակին Պողոսյանի խաղը տղավորություն չթողեց

Կայացան չեմպիոնների լիգայի որակավորման 4-րդ փուլի վերջին 5 հանդիպումները: Հայ ֆուտբոլիստներից ծանոթ Սերբիայի «Պարտիզան» սեփական հարկի սակ ոչ-ոքի (2-2) ավարտեց հանդիպումը բելգիական «Անդերլեխտի» հետ: Խմբային մրցաշարում հանդես գալու լուրջ հայտ ներկայացրեց Թել Ավիվի «Հադդա»-ն, որը մրցակցի դաշտում 3-2 հաճվով հաղթեց ավստրիական

«Չալցերուրզին»: Վերջինիս կազմում հանդիպմանը մասնակցած խոսակին Պողոսյանը ոչնչով աչքի չընկավ ու 59-րդ րոպեին փոխարինվեց: Նախկին ԽՍՀՄ-ի վերջին ներկայացուցիչը՝ Մուրդուկայի «Շերիֆ»-ը հյուրընկալվելիս 0-1 հաճվով Պարտիզանը Վերջինիս կազմում հանդես գալու լուրջ հայտ ներկայացրեց Թել Ավիվի «Հադդա»-ն, որը մրցակցի դաշտում 3-2 հաճվով հաղթեց ավստրիական

Բեմենի «Վերդեր» սեփական հարկի սակ 3-1 հաճվով վստահ հաղթանակ տեղեց իսրայելական «Սամոնդորիայի» նկատմամբ: Բոլոր գույերը խփվեցին 2-րդ խաղակեսում: Ընդ որում հյուրերը միայն խաղի վերջին րոպեին «թրջեցին» հաճվով: Պորտուգալական «Բրագայի» եւ իտալական «Սեվիլիայի» մրցավեճի էլը վճռեց դաշտի տերի խաղացող Մաթեուսի խփած միակ գնդակը:

Կալաձեն ցանկանում է Տեղափոխվել «Յուվենտուս»

Իտալական «Միլանի» եւ Կրասնոյարսկի հավաքականի Պասանեկան Կալաձեն Պասանեկան է Տեղափոխվել «Յուվենտուս»: Այս մասին ֆուտբոլիստը նշել է վրացական «Լեյո» թերթին սված հարցազրույցում: 32-ամյա ֆուտբոլիստը որոշել է փոխել ակումբը: Նա մի քանի անգամ անցել էր իտալական «Յուվենտուս»-ը, որը հավաքականի Պասանեկան էր իտալական «Յուվենտուս»-ը:

Ըստ իտալական լրատվամիջոցների, ներկայումս «Միլան» ու «Յուվենտուս» բանակցում են Կալաձեին Ֆաբիո Գրոսսիի հետ փոխանակելու հարցի շուրջը: Կալաձեն նշել է, որ եթե ակումբները համաձայնություն գտնեն, ապա ինքը համաձայն է «Յուվենտուս» Տեղափոխվել, որի խաղը եւ գլխավոր մարզիչ Լուիջի Ղել Ներիի աշխատանքի սկզբունքներն իրեն դուր են գալիս:

Անասսայանը զիջեց առաջասարի դիրքը

Արու Դաբիի շախմատի մրցաշարի 7-րդ տուրից հետո միանձնյա առաջասարի դիրքը ստանձնեց ուկրաինացի Անոն Կորոբովը, որն ունի 5,5 միավոր: Ըստ մրցաշարի Պասանեկան կայքի, Կորոբովը սոփիստիկացրեց իր շախմատը Գաբրիելյանի, որը 4 միավորով նահանջեց 8-րդ հորիզոնական:

Անոն Անասսայանը հաջողություն կնքեց Մոսկվայի Կարաբախի հետ ու 5 միավորով 2-րդ տեղում է: Նրան հաջորդում է Ավետիս Գրիգորյանը, որը

հաղթելով Վիսնի Անոնիոյին, վասակեց 4,5 միավոր: Նույնքան միավոր ունեն նաեւ Մոսկվայի Կարաբախը, Ջուրաբ Ստուրուան եւ Սարհան Ղուլիեղը: Ստուրուան հաջողություն կնքեց Գաբրիելյանի հետ, Ղուլիեղը հաղթեց Վադիմ Մալախասկոյին:

8-րդ տուրում Անասսայանի մրցակիցը կլինի Ջուրաբ Ստուրուան, Գրիգորյանը կխաղա Կարաբախի հետ, իսկ Գաբրիելյանը կմրցի Միսիս Նարայանյանի հետ:

Միսիսայանը հավասարվեց Միրումյանին

Շախմատի համահայկական օլիմպիադայի հերթական 2 տուրերը զգալի փոփոխություններ մտցրեցին մրցաշարային աղյուսակում մասնակիցների ցուցանիշներում: Ըստ մրցումների Պասանեկան կայքի, աղյուսակը 4-ական միավորով գլխավորում են Բրազիլացի գրոսմայստեր Գրիգոր-Սեակ Միսիսայանը եւ Չեխիան ներկայացնող Վիգեն Միրումյանը: Միսիսայանը նախ հաղթեց Գեորգի Հայրապետյանին, ապա ոչ-ոքի խաղաց Միրումյանի հետ, որը նախորդ տուրում միավորը կիսել էր Տիգրան Պետրոսյանի հետ մրցավեճում:

7 շախմատիստներ՝ Դավիթ Հարությունյանը, Յուրի Հայրապետյանը, Տիգրան Պետրոսյանը, Տիգրան Զեթախյանը, Գոռ Հայրապետյանը, Պողոս Նահապետյանն ու Անդրանիկ Մասիկոյանը 3,5-ական միավորով հետադուր են առաջասարներից:

Կանանցից լավագույն արդյունքի են հասել Ուկրաինացի ներկայացնող Դիանա Հարությունովան, Գրիգորյանը չեմպիոնուհի Միրումյան Անդրեասյանն ու լիբանանցի Զեարիկ Մուրադյանը, որոնք ունեն 3-ական միավոր:

Երկրորդ փուլն էլ հաղթահարվեց

Դավիթ Նալբանդյանը հաջողությամբ հաղթահարեց նաեւ Ֆինցիանսի թեմիսի մրցաշարի 2-րդ փուլը: Նրա մրցակիցն ամերիկացի Ջոն Խնեյն էր: Առաջին խաղափուլում, երբ Խնեյնն առջեւում էր 5-4 հաճվով, ամերիկացի թեմիսիսը վնասվածքի Պասանեկան չկարողացավ բարձրացնել հանդիպումը: 3-րդ փուլում Նալբանդյանը կմրցի Նովակ Ջոկովիչի հետ: Վերջինս 6-3, 7-5 հաճվով Պասանեկան էր մասնել Վիկտոր Տրիցկովին:

Նեյս Գուլբիցը, Էնդի Մյուրեյն ու Ռոբին Սոդեռլինգը:

Արսեն Վենգերը մինչև 2014-ը կմնա «Արսենալում»

Ֆրանսիացի մասնագետ Արսեն Վենգերը 3 տարով երկարաձգել է Պայմանագիրը Լոնդոնի «Արսենալ»-ի հետ: Նա մինչև 2014-ի հունիսը կգլխավորի անգլիական թիմը: «Իմ սիրելի Պասանեկան է «Արսենալ»-ը: Հոյս ունեմ թիմի հետ մրցակցներ զարգացնելու միջոցով, լի են ուժերով: Նոր Պայմանագիր ստորագրելը նշանակում է, որ հավասարում եմ երիտասարդ ֆուտբոլիստների ներդրումը», հայտարարել է 60-ամյա Արսեն Վենգերը:

Թեթև Վենգերը Տաղանդավոր մարզիչ է: Մեծ հավասարում ենք, որ երիտասարդ թիմը գլխավոր մարզիչն ու երկրորդականը կուրախացնի նոր տիտղոսների նվաճմամբ, նշել է ակումբի նախագահ Պիտեր Հիլ-Վուդը:

Վենգերն «Արսենալ» Պասանեկան մեջ յուրօրինակ ներդրակիր է: Նա արդեն 14 տարի գլխավորում է «Արսենալ»-ը: Վենգերը թիմի ղեկը ստանձնել է 1996-ի սեպտեմբերին՝ փոխարինելով Բրյուս Բիլկին: Նրա գլխավորությամբ «Արսենալ» 7 տիտղոս է նվաճել: 2003/04-ին Վենգերը

Ֆաբիանոն հետաքրքրել է «Տոսենտինին»

Անգլիական «Տոսենտին» հետաքրքրվում է իտալական «Սեվիլիայի» հարձակվող Լուիս Ֆաբիանոյով: Ակումբի նախագահ Դանիել Լեվին թիմի գլխավոր մարզիչ Գարի Ռեդնապտին հայցնել է, որ ֆուտբոլիստի գնելու համար Պասանեկան է ավելի քան 15 մլն ֆունտ ստեռլինգ հատկացնել:

Նախկինում Ֆաբիանոյով հետաքրքրվում էր նաեւ «Մարսելը», սակայն «Սեվիլիան» ֆուտբոլիստի համար 30 մլն եվրո էր Պասանեկան: «Տոսենտին»-ը հետաքրքրվելու կարող է իսպանացի Պասանեկան Ֆաբիանոն շախմատի 90 հազար ֆունտ ստեռլինգից ցածր աշխատավարձի համաձայն չէ:

Պասիժ քմրանյութերի վաճառքի համար

1995-ի գեղասահի աշխարհի առաջնության մրցանակակիր, ԱՄՆ-ի նախկին չեմպիոնուհի Նիկոլ Բոբեկը Պայմանականորեն դասադասվել է 5 տարվա ազատազրկման: Գեղասահորդուհին իրեն մեղավոր է ճանաչել քմրանյութերի տարածման համար: Հետաքննությանը Պայթյունը է, որ անցյալ տարվա հոկտեմբերին Բոբեկը իր 27 մեդալակիցների հետ քմրանյութերի վաճառքից շախմատի 10 հազար դոլար է ստացել: Հանցանքի Պայթյունը Եղվարդ Կրուզը նախորդ շախմատի 16 տարվա բանտարկության է դասադասվել:

«Այս վճիռը հնարավորություն կտա ինձ կյանքիս ուղին շղթայել: Չգնում եմ, որ կարող եմ օգնել մարդկանց: Կփորձեմ լիովին ուղղվել», հայտարարել է Բոբեկը դասական միսից հետո:

